

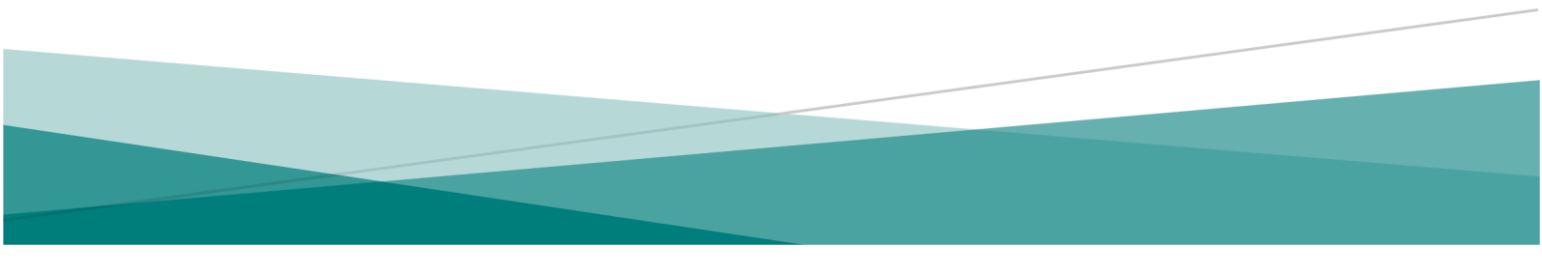
Opmerkelijk Verbindend LE(U)VEN

Beleids- en actieplannen 2024-2026

ELZ Leuven

15 november 2023

ELZ Leuven vzw
Maria-Theresiastraat 63 bus A, 3000 Leuven
RPR Leuven
<https://www.ELZ.be/eerstelijnsonde-leuven>
info@elzleuven.be

Samenvatting

Voorliggend beleids- en actieplan 2024-2026 zet in op twee strategische doelstellingen m.b.t. de werking van de zorgraad (governance) en drie m.b.t. de inhoud. De Werkgroep Governance kreeg de opdracht en het mandaat om het deel van het beleids- en actieplan betreffende de werking van de zorgraad vorm te geven. De inhoudelijke doelstellingen kregen vorm via een participatief traject. Om het bredere veld te betrekken, werd gekozen om hier op specifieke momenten in het proces op in te zetten.

De drie sleutelambities van dit beleids- en actieplan zijn: verbinden, actief betrekken en samenwerken. Zij vertalen zich in volgende vijf strategische doelstellingen:

- De door het VAPH en Opgroeien erkende en vergunde organisaties werkzaam binnen het grondgebied ELZ Leuven zijn optimaal betrokken in de werking van de Zorgraad.
- ELZ Leuven werkt samen met andere ELZ's binnen de regio. Dit om middelen efficiënt in te zetten en doelen optimaal te bereiken.
- Binnen ELZ Leuven wordt de toegang tot zorg aantoonbaar verbeterd door in te zetten op het maximaal ondervangen en/of signaleren van een aantal drempels.
- Binnen ELZ Leuven voelen meer jonge mantelzorgers (6-24 jaar) zich herkend, erkend en ondersteund.
- ELZ Leuven zet in op doelgerichte zorg om zo bij te dragen aan de realisatie van geïntegreerde zorg.

Aan elke strategische doelstelling werden een aantal operationele doelstellingen en concrete acties gekoppeld. Het personeelstekort in de zorg, geestelijke gezondheidszorg en zorg voor kwetsbare kinderen en jongeren worden, waar mogelijk, als aandachtsdraden meegenomen in de uitrol van dit beleids- en actieplan.

Daarenboven blijven we inzetten op de continuering van een aantal acties uit voorgaande actieplannen. Concreet gaat het over ELP, Zorgzame buurten, preventie en communicatie. Deze acties zijn intussen in die mate bestendigd dat ze ingebed zijn in en deel uitmaken van onze dagelijkse werking.

Inleiding

Bij de start van ELZ Leuven in 2020 werd de baseline “Opmerkelijk verbindend LE(U)VEN” gekozen. Deze blijft ook vandaag overeind. Daar de ELZ een netwerkorganisatie is, behoort het verbinden en samenbrengen van partners immers tot één van onze kerntaken. Bovendien leeft in onze ELZ een bijzondere dynamiek waarbij we iedereen een eigen plek en eigen weg willen helpen vinden. Vele talenten, waarden, kennis,.. zijn aanwezig. Verbinding zoeken, maken en continueren zijn hiervoor essentieel. We blijven hier bijgevolg sterk op inzetten.

Het is ook belangrijk dat we deze partners actief betrekken in de werking van de Zorgraad. In 2022 werd hier al een aanzet toe gedaan binnen de hervorming governance. Onderdeel van deze hervorming is het verbreden en versterken van de Algemene Vergadering. In voorliggend beleids- en actieplan zal het accent liggen op het includeren van de door het VAPH en Vlaams Agentschap Opgroeien erkende en vergunde organisaties.

Samenwerking, zowel binnen als over de grenzen van onze ELZ heen, is een laatste speerpunt van het beleids- en actieplan. Het bundelen van krachten en middelen via samenwerking met andere ELZ's, vormt dan ook een strategische doelstelling. Binnen onze eigen ELZ, is dit een belangrijke voorwaarde om de strategische doelstellingen m.b.t. de inhoud te realiseren.

De drie sleutelambities in dit beleids- en actieplan zijn: verbinden, actief betrekken en samenwerken.

Doorheen het proces van de totstandkoming van dit beleids- en actieplan, kwamen volgende drie thema's als aandachtsgebied naar boven: het personeelstekort in de zorg, geestelijke gezondheidszorg en zorg voor kwetsbare kinderen en jongeren. Deze werden niet naar concrete strategische doelstellingen vertaald. Ze zullen, in de mate van het mogelijke, als rode aandachtsdraden in de uitvoering van dit beleids- en actieplan meegenomen worden.

Naast de realisatie van voorliggend beleids- en actieplan, blijven we inzetten op de continuering van een aantal acties uit voorgaande actieplannen. Concreet gaat het over ELP, Zorgzame buurten¹, preventie en communicatie. Zij zijn intussen in die mate bestendigd dat ze ingebed zijn in en deel uitmaken van onze dagelijkse werking.

¹ Binnen ELZ Leuven zijn zowel Zorgzame Buurten (www.zorgenvoormorgen.be/zorgzamebuurten) als Buurtteams (<https://www.zorgzaamleuven.be/zorgzame-teams>) actief.

1. Visie en missie

Bij de opstart van ELZ Leuven werden een visie en missie door het Veranderforum uitgewerkt. Deze werden op de bestuursvergadering van 27 april 2023 tegen het licht gehouden. Conclusie was dat zij nog voldoende actueel zijn. Wel werd afgesproken om, zodra de decreetwijziging een feit is, onze visie en missie hieraan af te toetsen. Indien een wijziging zich opdringt, zal een herzieningsproces uitgewerkt en gerealiseerd worden.

Op deze vergadering werd wel beslist om de visie en missie meer toegankelijk en leesbaar te maken. Met inzet van een freelance communicatiespecialist resulteerde dit in onderstaande vormelijke herwerking.

Missie

De ELZ Leuven is een netwerkorganisatie, die de zorg- en hulpverlening in de stad Leuven optimaliseert met oog op verbondenheid, gelijkwaardigheid, toegankelijkheid, kwaliteit van leven en passie voor en door mensen.

Visie

De ELZ verbindt niet alleen de gezondheids- en welzijnspartners, maar daagt hen ook uit om de zorg- en hulpverlening naar een hoger niveau te tillen op zo veel mogelijk vlakken. Dit doen we door:

- De heterogeniteit en de verschillen tussen de bewoners van de stad in kaart te brengen.
- De groeiende sociale ongelijkheid in de welvarende stad Leuven niet uit het oog te verliezen.
- Het actieve burgerschap en de hoge subjectieve gezondheidsscore van de inwoners van Leuven als basis te nemen en deze nog te proberen verhogen.
- Bewustzijn te creëren van de uitdagingen waarmee zorg- en welzijnspartners binnen de stad geconfronteerd worden: (kinder)armoede, een toenemende diversiteit die meer cultuursensitief werken nodig maakt, hoge prevalentie van chronisch ziekten,...

Deze missie en visie bereiken we door:

- 1) Het strategische overzicht te bewaren zodat er oog is voor de toekomst, innovatie en verbeteracties met steun van het lokaal bestuur en de kennisinstellingen;
- 2) In te zetten op het bewaken van een mindset die gericht is op leren en ontwikkeling;
- 3) Altijd te kiezen voor verbinding en gesprek op een duidelijke en heldere wijze;
- 4) Een actieve signalisatie rol op te nemen naar de bevoegde overheden en naar de netwerkpartners;
- 5) Maximaal in te zetten op vrijwilligerswerking.

2. Centrale waarden en principes

Tijdens het veranderforum van 12 februari 2019 gingen we aan de slag in multidisciplinaire werkgroepjes om te komen tot gedragen waarden en principes vanuit de praktijk. We kwamen door deze oefening tot onderstaande waardenwolk. Deze is nog steeds actueel.

3. Strategische en operationele doelstellingen, concrete acties

3.1. Proces

Binnen het bestuursorgaan werd beslist om in te zetten op **twee strategische doelstellingen** m.b.t. de **werking van de zorgraad (governance)** en **drie m.b.t. de inhoud**. De **nadruk** wordt voor het beleids- en actieplan 2024-2026 dus op de **inhoud** gelegd. Binnen ELZ Leuven werd reeds eind 2022 een traject “Verbeterde structuur voor goed bestuur” aangevat. Dit werd in 2023 uitgerold en zit in de laatste fase. Hierdoor hebben we het afgelopen jaar al heel wat stappen voorwaarts gezet op vlak van de werking van de zorgraad.

In oktober 2022 werd een **Werkgroep Governance** samengesteld. Deze werkgroep, bestaande uit zes bestuurders en de coördinator van de ELZ, kreeg de opdracht en het mandaat om de hervorming van onze governance uit te werken en uit te rollen. Deze werkgroep kreeg dan ook vanuit het bestuursorgaan de opdracht en het mandaat om het deel van het beleids- en actieplan betreffende de **governance** vorm te geven.

Om het deel over de **inhoudelijke doelstellingen** uit te werken, werd een **trekkersrol** aan de **medewerkers** toegewezen. Bij de uitwerking hiervan werd, ondanks de beperkte tijdspanne die we daarvoor kregen, gestreefd naar een zo sterk mogelijk **participatief traject**.

Er kwam een duidelijk signaal om een goede balans te zoeken in het (bijkomend) belasten van de bestuurders onder de vorm van extra overlegmomenten e.d.. Tegelijkertijd gaven zij ook aan dat ze wel optimaal wilden betrokken worden in het proces en was er bereidheid tot het geven van de nodig input. Daarom werd geopteerd om de **inputmomenten voor bestuurders via digitale weg** te laten lopen. Dit met telkens voldoende tijd om deze input aan te leveren. Om het **brede veld** te betrekken, werd gekozen om hier op specifieke momenten in het proces op in te zetten.

Voor de uitwerking van de doelstellingen m.b.t. de inhoud werd ingegaan op het **ondersteunend aanbod van VIVEL**. Samen met Sjoert Holtackers werd een draaiboek met **stappenplan** en volgende **werkpakketten** gemaakt:

- **Deskresearch**

Volgende documenten werden opgenomen in de deskresearch:

- Omgevingsanalyse 2022 ELZ Leuven
- Lokaal Sociaal Beleid stad Leuven
- Vlaamse gezondheidsdoelstellingen
- Vlaams Mantelzorgplan 2022-2024
- Transitieplan Zorgzaam Leuven
- Nota slagkrachtige zorgraden, BVR-zorgraden
- Samenwerkingsovereenkomst stad Leuven
- Huidig actie- en beleidsplan

Uit deze documenten werden relevante thema’s met behulp van een descriptief raamwerk gedetecteerd.

- **Bevraging PZON**

Omdat binnen onze ELZ de burger (PZON) centraal staat, werd gestart met de organisatie van een PZON participatieavond op 12 juni 2023. Tien personen met een diverse achtergrond en insteek namen deel aan deze avond. Aan de hand van laagdrempelige en luchtige methodieken werden een aantal grote thema’s waar we als ELZ op zou moeten inzetten bepaald. Hieraan werden in een volgende stap doelstellingen gekoppeld.

- **Bevraging stakeholders**

Op aangeven van de bestuurders werden in juli 2023 elf relevante stakeholders binnen ons professioneel veld via online interview aan de hand van een topiclijst bevestigd. In een eerste deel werd nagegaan welke kernelementen van de omgevingsanalyse ELZ Leuven 2022 bij hen het meest in het oog sprongen. In een tweede deel werden de drie thema's van de PZON participatieavond aan de stakeholders voorgelegd. Volgende vragen werden gesteld:

- Leeft dit thema bij jou?
- Op welke onderwerpen binnen dit thema moet vanuit jouw ervaring/perceptie ingezet worden?
- Heb jij zicht op wat er momenteel reeds rond dit thema gebeurt in onze zone?
- Indien ja, hoe werk(t) jij/jouw organisatie hier (actief) aan mee?

Een derde en laatste deel gaf ruimte voor eigen input. Volgende vragen werden gesteld:

- Welke thema's kwamen in vorige onderdelen van deze inputbevraging nog niet aan bod en wens je toe te voegen? Onder thema's verstaan we grote onderwerpen, topics zoals: GGZ, mantelzorg, preventie,..
- Op welke onderwerpen binnen dit thema moet er vanuit jouw eigen ervaring/perceptie op worden ingezet?
- Heb je zicht op wat er reeds binnen ELZ Leuven gebeurt rond dit thema?
- Hoe werk(t) jij/jouw organisatie actief (mee) aan dit thema in ELZ Leuven?

- **Eerste inputbevraging bestuurders**

In juli 2023 werden de 19 bestuurders van ELZ Leuven online via een Sway met daarin MSForms bevestigd. Het ging om dezelfde bevraging als deze die bij de stakeholders werd afgenomen. 12 bestuurders hebben deze ingevuld.

- **Detectie rode draden**

Alle input uit bovenstaande werkpakketten werd aan de hand van een descriptief raamwerk verwerkt. In dit raamwerk werden vervolgens rode draden gedetecteerd.

- **Tweede inputbevraging bestuurders**

In de periode eind augustus, begin september 2023 werden de bestuurders van ELZ Leuven een tweede keer online via een Sway met daarin MSForms bevestigd.

Per rode draad werd gevraagd hoe belangrijk het voor de betreffende bestuurder was dat deze in het beleids- en actieplan 2024-2026 wordt opgenomen. Daarnaast werd gevraagd om per rode draad één strategische en één operationele doelstelling te formuleren. Voor dit laatste werden schrijftips via de Sway meegegeven.

Vier bestuurders hebben deze bevraging ingevuld. We kregen de feedback dat het niet evident was om deze bevraging in te vullen.

- **Vastleggen strategische en inhoudelijke doelstelling m.b.t. de inhoud**

Omdat de tweede inputbevraging bestuurders niet de juiste aanpak bleek te zijn, werd beslist om het bestuursorgaan van 28 september 2023 volledig te wijden aan het vastleggen van de strategische en operationele doelstellingen m.b.t. de inhoud.

Om alvast een ranking in de rode draden te bepalen, werd gewerkt met een poll (MSForms). Deze werd door 17 bestuurders ter voorbereiding op het bestuursorgaan ingevuld.

Op basis van de poll en rekening houdend met tijd, geld, expertise, complexiteit e.d., werden drie strategische doelstellingen weerhouden en goedgekeurd.

In drie deelgroepen werd vervolgens telkens één strategische doelstelling verder uitgewerkt. Tevens werden telkens drie operationele doelstellingen geformuleerd. Nadien werden deze aan de gehele vergadering voorgelegd en goedgekeurd.

- **Grand Café**

Op 3 oktober 2023 werden twee sessies Grand Café georganiseerd. Tijdens deze sessies kregen de deelnemers uit ons werkveld de kans om input te geven voor de koppeling van concrete acties aan de operationele doelstelling m.b.t. de inhoud. We kregen heel wat bruikbare input van de 40 deelnemers.

- **Uitschrijven Beleids- en actieplan 2024**

Op basis van alle voorgaande werkpakketten hebben de drie medewerkers het beleids- en actieplan uitgeschreven. Dit werd 19 oktober 2023 ter feedback aan alle bestuurders bezorgd. acht bestuurders hebben feedback gegeven.

Deze feedback werd verwerkt en het Beleids- en actieplan 2024-2026 werd op 7 november 2023 ter goedkeuring aan de bestuurders bezorgd. In deze fase was geen inhoudelijke feedback meer mogelijk, enkel taalkundige aanpassingen. Focus lag op de goedkeuring. Alle bestuurders gaven via mail formele goedkeuring voor indienen van het Beleids- en actieplan 2024-2026.

3.2. Doelstellingen m.b.t. tot de werking van de zorgraad (governance)

Zoals reeds aangegeven is sinds oktober 2022 een **Werkgroep Governance** in de schoot van het bestuursorgaan actief. Deze kreeg de opdracht en het mandaat om de twee strategische doelstellingen m.b.t. de **werking** van de **zorgraad** en de bijhorende operationele doelstellingen en acties uit te werken.

Het afgelopen jaar hebben we sterk ingezet op de **werking en organisatie van onze vzw**. De hervorming governance zit in de laatste fase en zal tegen het voorjaar 2024 rond zijn. De meeste vzw-verplichtingen werden op punt gezet met behulp van een freelance adviseur.

Via onze ervaringen tijdens de COVID-crisis en -vaccinatie, de uitrol ELP en de Zorgzame Buurten, waar we in voorgaande werkjaren op ingezet hebben, hebben we al heel wat geleerd over het **komen tot actie en het betrekken en motiveren van actoren**. In ELZ Leuven hebben we ook maar één lokaal bestuur waar we zeer nauw mee afstemmen en samenwerken.

Daarom werd beslist om binnen dit beleids- en actieplan, **niet op deze thema's in de zetten via expliciete doelstellingen**. We blijven deze thema's uiteraard wel verder opvolgen en meenemen in onze dagelijkse werking.

De ELZ's kregen tevens de opdracht om te evolueren naar een organisatienetwerk waar plaats is voor alle eerstelijnszorgaanbieders, inclusief de **door het VAPH en door Opgroeien erkende en vergunde organisaties**. Daarom zetten we in op het **optimaal betrekken** van deze organisaties in de **werking van de zorgraad**. Via de afgelopen vaccinatiecampaagnes hebben we contact gelegd met een heel aantal residentiële en een paar ambulante organisaties erkend en vergund door het VAPH en Opgroeien. We hebben ervaren dat bij hen interesse en engagement aanwezig is om actief deel te nemen aan ons netwerk.

In een eerste fase gaan we deze organisaties **informer** over de werking van de zorgraad. We gaan hen ook uitnodigen en warm maken om een **actieve rol** in deze werking op te nemen. Dit door deelname aan door ons georganiseerde werkgroepen, participatiegroepen, klankbordgroepen e.d.. Hierdoor leren deze organisaties onze werking beter kennen. We zetten vervolgens actief in op formeel lidmaatschap ELZ Leuven van deze organisaties. Tegen eind 2025 willen we dat zij **gelijkwaardig** t.a.v. de andere spelers **vertegenwoordigd** zijn in onze **Algemene Vergadering**. We willen hen niet enkel actief betrekken in onze werking, maar deze, waar mogelijk, ook afstemmen op de **noden** van deze organisaties. Om dit te realiseren, zullen we tegen eind 2025 deze **noden in kaart brengen**, in afstemming met andere relevante netwerkorganisaties binnen onze ELZ. Eind 2026 is vervolgens een **concreet plan van aanpak** voor de **ondersteuning** van de voorzieningen VAPH en Opgroeien **uitgewerkt en is de uitrol lopend**.

Binnen de Werkgroep Governance, maar ook binnen het Bestuursorgaan, werd meermaals vastgesteld dat te veel tijd en middelen gaan naar het opvolgen van zaken zoals vzw-wetgeving, GDPR, financiële verplichtingen, HR en andere administratie. Voor deze topics en ook op vlak van inhoudelijke werking zou **samenwerken met andere ELZ's** efficiënter en effectiever zijn. Er werd tot nu toe voorrang gegeven aan het uitrollen van de hervorming governance en het op punt zetten van onze vzw-werking. Nu dit in een laatste fase zit, willen we in 2024-2026 inzetten op samenwerking met andere ELZ's.

We kijken hiervoor in eerste instantie naar **ELZ Leuven Noord en ELZ Leuven Zuid**. Dit enerzijds omdat we met beide zones reeds ad hoc en informeel samenwerken rond bepaalde inhoud (o.a. casus palliatieve zorg, promotie ELP ouderen, gezamenlijk netwerkmoment draaiboek suïcidepreventie). Anderzijds omdat we geografisch met elkaar verbonden zijn. De eerste helft van 2024 zal, via **exploratiegesprekken**, afgetoetst worden hoe ELZ Leuven nauwer kan samenwerken met ELZ Leuven Noord en ELZ Leuven Zuid en op welke vlakken. Dit met oog op het **poolen van middelen om zo efficiënter, effectiever en kostenbesparend te werken**. In de tweede helft van 2024 zal, op basis van de uitkomst van deze gesprekken, een **proeftuin** opgezet worden. Binnen deze proeftuin zal samengewerkt worden rond een aantal **concrete administratieve en/of inhoudelijke topics**. In 2025 exploreren we of we de bevindingen en ervaringen uit deze proeftuin kunnen doortrekken naar een bredere structurele **samenwerking met alle ELZ's van Oost-Brabant**. Indien mogelijk worden samenwerkingen effectief opgezet.

3.3. Doelstellingen m.b.t. inhoud

3.3.1 Omgevingsanalyse als vertrekpunt

In 2022 werd aan de hand van een **omgevingsanalyse** een momentopname gemaakt van een aantal demografische, economische, ecologische en politieke indicatoren. Een analyse van deze indicatoren leidde tot een aantal cruciale inzichten over de lokale noden in Leuven en mondde uit in informatie over de behoeften van specifieke doelgroepen. Hierdoor is deze omgevingsanalyse als het ware een instrument voor toekomstverkenning en fungeert deze als **kompas** voor een gedragen beleids- en actieplan 2024-2026.

ELZ Leuven is een **relatief (jong)volwassen regio**, die gekenmerkt wordt door een **gemiddelde leeftijd** van **39,5 jaar** en een ongeveer een **gelijkaardig aandeel jongeren** (< 18 jaar) en **ouderen** (65 jaar en ouder). Bovenop het aantal inwoners komt nog een groot aandeel van studenten, wat van Leuven een echte **studentenstad** maakt.

De Leuvense bevolking kunnen we opdelen in twee groepen: (1) een vaste populatie en (2) een **grote aantal tijdelijke populatie met diverse migratieachtergrond**. De top-10 herkomstnationaliteiten kunnen we opsplitsen in EU en niet-EU.

- EU: Nederland, Italië en Polen
- Niet-EU: Marokko, China, India, Nepal, Turkije en Rusland

Het **aandeel werkzoekenden** in Leuven is **ongeveer gelijk** aan het Vlaams gemiddelde. Op vlak van **het (equivalent) leefloners t.o.v. het aantal inwoners** scoort Leuven **hoger** in vergelijking met het Vlaams Gewest. In Leuven zijn er **aanzienlijk meer personen** met een **leefloon** dan met een equivalent leefloon. Enerzijds is er in Leuven een hoger gemiddeld netto belastbaar inkomen, anderzijds is er dus ook armoede aanwezig in Leuven. Dit weerspiegelt zich in de **hogere kansarmoede-index**.

De demografische analyse toont een **grote zorgbehoevendheid** aan bij 80-plussers. Dit blijkt uit een **hogere familiale zorgindex en hogere gemiddelde BEL-score bij 80-plussers** in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde. Aangezien metingen en predicties tonen dat tussen 2017 en 2035 het aantal 80-plussers zal toenemen met 20,6% kunnen we aannemen dat bovenstaande indicatoren ook zullen stijgen. Ook **het groot aandeel van alleenwonenden** is opmerkelijk in Leuven, voornamelijk in de leeftijdscategorie van 75-plussers (37,8%).

Voor kankerscreening (borstkanker, baarmoederhalskanker en dikke darmkanker) worden de streefdoelen niet gehaald en ligt de dekkingsgraad lager dan het Vlaams gemiddelde. Dit kan voor een groot deel te wijten zijn aan de grote groep van personen met een buitenlandse afkomst. Ook op vlak van preventieve mondzorg scoren we laag, zeker omdat er in Leuven een relatief grote populatie aan kwetsbare inwoners is en deze groep twee keer minder naar de tandarts gaan dan hoogopgeleiden. Op vlak van **preventief gezondheidsbeleid**, voornamelijk bij kwetsbare doelgroepen, moet meer ingezet worden.

De **afgelopen jaren**, in aanloop naar de oprichting van de ELZ, groeiden de **verschillende actoren** van het **zorg- en welzijnslandschap dichter naar elkaar toe**. Toch is het zo dat de **investering in zorg en welzijn** voor Leuven wat **lacunes** vertoont. Zo kunnen we vaststellen dat er voor **sommige welzijnssectoren** een **onderinvestering** is in onze zone.

In vergelijking met het Vlaams Gewest, ligt het aanbodratio per 100 65-plussers voor woonzorgcentra en assistentiewoningen hoger in Leuven. Dit geldt ook voor 80-plussers. Deze trend zet zich niet verder voor de dagverzorgingscentra. Op gebied van gepresteerde uren gezinszorg, zowel per 65-plusser als per 80-plusser scoort Leuven aanzienlijk hoger dan het Vlaamse gemiddelde. We kunnen dus vaststellen dat Leuven op vlak van **zorgaanbod voor ouderen beter scoort** dan gemiddeld in het Vlaams Gewest.

Ondanks het feit dat Leuven, met 210 huisartsen, een **huisartsrijke regio** is, zijn er **heel wat noden** wat betreft **de zelfstandige zorgaanbieders**. Vanuit het veld krijgen we signalen dat er **ernstige tekorten** zijn aan **thuisverpleegkundigen** en **verpleegkundigen in woonzorgcentra**. De aanwezigheid van twee grote ziekenhuizen in onze zone speelt hierbij een cruciale rol. De arbeidsvoorwaarden zijn hier namelijk beter. Daarnaast geven veel verpleegkundigen aan dat Leuven duur is qua wonen.

De **COVID-crisis** heeft **ons netwerk sterk uitgebreid** en ons in een verhoogd tempo in contact gebracht met mensen, organisaties en werkingen. Zo hebben we goed zicht op en contacten uitgebouwd met de collectiviteiten in onze zone. Het gaat hierbij niet enkel om de woonzorgcentra, maar ook om VAPH-voorzieningen, jeugdzorg en kloostergemeenschappen. Ook specifieke doelgroepen zoals daklozen en woonwageneigenaren binnen onze ELZ zijn voor ons zichtbaar en bereikbaar geworden. We zetten in op het **onderhouden, verder uitbreiden en actief te betrekken** van dit **netwerk** in onze werking.

Leuven is een **studentenstad** en de samenwerking met de universiteit (KU Leuven) en hogeschool (UCLL) in kader van de COVID-crisis heeft er toe geleid dat we ook op andere vlakken sneller zijn gaan samenwerken. Ook de samenwerking met de **huisartsenkring KHOBRA**, de **ziekenhuizen** (Heilig Hart Leuven en UZ Leuven), het chronic care project **Zorgzaam Leuven** en het **BAF** (Brabants Apothekersforum) in kader van de COVID- en vaccinatie-aanpak is zeer goed verlopen. Dit zijn **partners** waar we in de toekomst nog nauw mee zullen samenwerken. Enerzijds kan hun **expertise** en **input**

binnen de reguliere werking een grote meerwaarde betekenen. Anderzijds kan ELZ Leuven als **netwerkorganisatie** ook een **meerwaarde** voor deze partners zijn.

Er zijn al heel wat projecten en initiatieven vanuit zowel het lokaal bestuur, als Zorgzaam Leuven, als ELZ Leuven, lopende. Denk aan de sterke buurtgerichte werking, de buurtteams, de Zorgzame Buurten en de uitrol van de ELP-conventie. Belangrijk is dat we hierop **gezamenlijk** blijven inzetten, zodat alles wat nu reeds gaande is **verbonden** en **versterkt** wordt.

Op basis van de omgevingsanalyse en de input verkregen doorheen het participatief traject beleids- en actieplan 2024-203 werden volgende twee thema's weerhouden en vertaald in strategische en operationele doelstellingen:

- **Jonge mantelzorgers**

De analyse toont aan dat Leuven een relatief jongvolwassen regio is, die gekenmerkt wordt door een gemiddelde leeftijd van 39,5 jaar en ongeveer een gelijkaardig aandeel jongeren (≤ 18 jaar) en ouderen (≥ 65 jaar). Bovenop het aantal inwoners komt nog een groot aandeel van studenten. Uit eerder onderzoek is gebleken dat 1 op 5 van de Vlaamse kinderen en jongeren (< 18 jaar) en 1 op 3 van de Vlaamse jongvolwassenen tussen 18 en 25 jaar mantelzorger is. Aangezien Leuven een regio is met een groot aandeel jonge inwoners, wordt het (h)erkennen en ondersteunen van **jonge mantelzorgers** opgenomen als strategische doelstelling in het beleids- en actieplan.

- **Drempels voor toegankelijkheid van zorg**

Wanneer we naar de socio-economische factoren kijken kunnen we de Leuvense bevolking opdelen in twee groepen: (1) een vaste populatie en (2) een grote tijdelijke populatie met diverse migratieachtergrond. Op vlak van leefloongerechtigden t.o.v. het aantal inwoners scoort Leuven hoger in vergelijking met het Vlaams Gewest. Dit toont aan dat, ondanks het hoger gemiddeld netto belastbaar inkomen, er toch armoede aanwezig is in Leuven. Dit weerspiegelt zich in de hogere kansarmoede-index. De tijdelijke inwoners en kansarmoede binnen Leuven worden gezien als mogelijke **drempels voor toegankelijkheid van zorg**.

3.3.2 Doelstellingen

Aangezien de **burger (PZON) centraal** staat in de werking van onze ELZ, zijn we gestart met deze groep om input te vragen voor ons beleids- en actieplan. Op de participatieavond PZON hebben we gebrainstormd en gedebatteerd over welke belangrijke topics in ons beleids- en actieplan 2024-2026 aandacht verdienen. Hieruit werden **drie belangrijke thema's** naar voren geschoven: mantelzorg (rode draden: gebrek aan mantelzorg en jonge mantelzorgers), toegankelijkheid van hulp- en dienstverlening (rode draden: kansarmoede, tijdelijke inwoners en drempels) en zorg voor kwetsbare kinderen en jongeren.

We zijn met deze drie inhoudelijke thema's verder aan de slag gegaan bij de **inputbevraging van de bestuurders en de interviews met externe stakeholders**. Daaruit kwamen er nog **twee andere belangrijke thema's** naar voren namelijk preventie (Rode draad: kankerpreventie) en zorgsysteem en organisatie van zorg (Rode draad: personeelstekort). Bovendien verscheen in de zomerperiode de projectoproep vanuit KBS over doelgerichte zorg. In kader van deze oproep vonden twee brainstormsessies plaats. Het idee vergde echter nog de nodige concretisering en bleek niet klaar voor indiening. Doelgerichte zorg is echter een belangrijk thema dat leeft binnen onze ELZ. Gezien de drukte met de COVID-vaccinaties werd beslist om geen dossier vanuit de ELZ zelf in te dienen, maar dit **thema** integraal op te nemen in het beleids- en actieplan. De input vanuit al deze kanalen werd gebundeld en

op het bestuursorgaan in september 2023 werd een **consensus** bereikt op welke drie inhoudelijke strategische en operationele doelstellingen er ingezet zal worden.

Als **eerste doelstelling** willen we inzetten op **jonge mantelzorgers**. Deze doelstelling sluit aan bij het Vlaams Mantelzorgplan 2022-2024 waar we vanuit onze ELZ graag aan willen bijdragen. De inzet van kinderen en jongeren die van jongs af aan een zorgende rol voor (groot)ouder opnemen wordt onderschat en we weten bovendien dat er heel veel jonge mantelzorgers zijn. Er is nood aan vorming binnen het brede zorg- en welzijnslandschap en binnen het onderwijs om tijdig signalen te herkennen. De ELZ kan oplist de welke ondersteuning reeds bestaat en zorg- en welzijnspartners hierover informeren.

Als **tweede doelstelling** willen we inzetten op **drempels in toegankelijkheid van zorg**. Tijdelijke inwoners en kansarmoede, die ook uit onze omgevingsanalyse naar voren komen, zien we als mogelijke drempels binnen de toegankelijkheid van zorg. Verder kwam de nood aan fysieke aanspreekpunten ook naar voren.

Doelgerichte zorg is de **derde doelstelling**. Zoals hierboven reeds vermeld, werd beslist om niet op de projectoproep van KSB in te tekenen, maar het thema op te nemen in ons beleids- en actieplan. Doelgerichte zorg is een belangrijke component om naar geïntegreerde zorg te evalueren.

Het **personeelstekort in de zorg, geestelijke gezondheidszorg en zorg voor kwetsbare kinderen en jongeren** zijn drie thema's die doorheen het proces regelmatig aangehaald werden. Deze werden niet naar concrete strategische doelstellingen vertaald. Ze zullen, waar mogelijk, als rode aandachtsdraden in de uitvoering van dit beleids- en actieplan meegenomen worden.

Het personeelstekort is de context waarin we ons momenteel bevinden en heeft een grote impact op de organisatie van zorg en welzijn. De ELZ kan het personeelstekort niet oplossen, maar we kunnen wel mee nadenken over creatieve oplossingen gelinkt aan de strategische doelstellingen. Geestelijke gezondheidszorg wordt als integrale component binnen de brede visie op gezondheid meegenomen. Verder was er consensus dat elke hulpverlener extra aandacht moet hebben voor kwetsbare kinderen en jongeren.

3.4. Overzicht doelstellingen en acties

Om zo veel mogelijk gedragen input voor het actieplan te verzamelen organiseerden we een **Grand Café** voor brede werkveld. De deelnemers hebben concrete **acties** aan de operationele doelstellingen gekoppeld. De verkregen input werd verwerkt in het overzicht hieronder.

Strategische doelstelling 1: De door het VAPH en Opgroeien erkende en vergunde organisaties werkzaam binnen het grondgebied ELZ Leuven zijn optimaal betrokken in de werking van de zorgraad.	
<i>Operationele doelstelling 1.1</i>	Eind 2024 is onze werking kenbaar gemaakt bij alle organisaties VAPH en Opgroeien.
Acties	ELZ Leuven ontmoet
Indicatoren	Aantal bezochte organisaties VAPH via “ELZ Leuven on tour” Aantal organisaties Opgroeien aanwezig op “ELZ Leuven nodigt uit” Aantal nieuwe organisaties VAPH en Opgroeien ingeschreven op onze digitale nieuwsbrief Aantal nieuwe volgers op onze sociale media vanuit organisaties VAPH en Opgroeien
<i>Operationele doelstelling 1.2</i>	Eind 2025 zijn de organisaties VAPH en Opgroeien gelijkwaardig t.a.v. de andere spelers vertegenwoordigd in onze AV.
Acties	Wervingscampagne AV specifiek gericht op organisaties VAPH en opgroeien
Indicatoren	Aantal leden VAPH en Opgroeien in AV
<i>Operationele doelstelling 1.3</i>	Eind 2025 zijn de noden van de organisaties VAPH en Opgroeien in kaart gebracht.
Acties	Nodenbevraging i.s.m. andere relevante netwerkorganisaties VAPH en Opgroeien
Indicatoren	Aantal deelnemers aan nodenbevraging In kaart gebrachte noden
<i>Operationele doelstelling 1.4</i>	Eind 2026 is concreet plan van aanpak voor de ondersteuning van de voorzieningen VAPH en Opgroeien uitgewerkt en is de uitrol lopend.
Acties	Rondetafelgesprek(ken) VAPH Rondetafelgesprek(ken) Opgroeien Verder te bepalen op basis van in kaart gebrachte noden
Indicatoren	Aantal georganiseerde rondetafelgesprekken Aantal deelnemers per rondetafelgesprek
Strategische doelstelling 2: ELZ Leuven werkt samen met andere ELZ's binnen de regio. Dit om middelen efficiënt in te zetten en doelen optimaal te bereiken.	
<i>Operationele doelstelling 2.1</i>	Tegen eind juni 2024 is een samenwerking met ELZ Leuven Noord en ELZ Leuven Zuid geëxploreerd.
Acties	Exploratiegesprekken
Indicatoren	Formeel akkoord voor samenwerking

	Concrete topics voor samenwerking zijn vastgelegd Concrete afspraken en krijtlijnen voor de proeftuin zijn vastgelegd
<i>Operationele doelstelling 2.2</i>	Tegen eind 2024 wordt een concrete samenwerking tussen ELZ Leuven, ELZ Leuven Noord en ELZ Leuven Zuid als proeftuin opgezet.
Acties	Opzetten proeftuin
Indicatoren	Nader te bepalen op basis van de voorgaande actie
<i>Operationele doelstelling 2.3</i>	In 2025 wordt een bredere structurele samenwerking met alle ELZ's van Oost-Brabant geëxploreerd. Indien mogelijk worden samenwerkingen effectief opgezet.
Acties	Nader te bepalen op basis van de twee voorgaande acties
Indicatoren	Nader te bepalen op basis van de twee voorgaande acties
Strategische doelstelling 3: Binnen ELZ Leuven wordt de toegang tot zorg aantoonbaar verbeterd door in te zetten op het maximaal ondervangen en/of signaleren van een aantal drempels.	
<i>Operationele doelstelling 3.1</i>	In 2024 werkt ELZ Leuven samen met het team van Leuven Helpt een aangepaste communicatiestrategie uit om zorgverstrekkers te bereiken.
Acties	Uitwerking communicatiestrategie
Indicatoren	Afronding opleiding Copywriter teamlid ELZ Leuven in mei 2024 Aantal verschillende communicatie methodieken Aantal georganiseerde infosessies of Webinars over Leuven Helpt
<i>Operationele doelstelling 3.2</i>	Eind 2025 zijn digitale drempels in kader van toegankelijkheid van zorg maximaal ondervangen.
Acties	Digiwijzer/digihelper Zorgzame doorverwijzer
Indicatoren	Aantal gebruikers digiwijzer/digihelper Aantal zorgzame doorverwijzingen
<i>Operationele doelstelling 3.3</i>	Eind 2026 legt ELZ Leuven onderbouwd een aantal door de overheid aan te pakken drempels voor aan de bevoegde instanties (signaalfunctie).
Acties	Signaalbundel voor de betrokken overheden Signaalactie (media)
Indicatoren	Aantal gecapteerde signalen Aantal aanwezige media op signaalactie

Strategische doelstelling 4: Binnen ELZ Leuven voelen meer jonge mantelzorgers (6-24 jaar) zich herkend, erkend en ondersteund.	
<i>Operationele doelstelling 4.1</i>	Eind 2024 is er meer kennis aanwezig om jonge mantelzorgers te detecteren.
Acties	Sensibiliseringscampagne
Indicatoren	Aantal ingevulde bevestigingen door zorg- of welzijnsprofessionals Aantal getuigenissen van jonge mantelzorgers in een sensibiliseringsfilmpje Aantal ronde tafel gesprekken
<i>Operationele doelstelling 4.2</i>	Eind 2025 heeft het netwerk van een kind of jongere meer tools om de jonge mantelzorger naar ondersteuning toe te leiden.
Acties	Toolbox (h)erkenning van jonge mantelzorgers Bekendmaking en eventueel toeleiding naar project Mantelzorgvriendelijke school van Samana
Indicatoren	Aantal verdeelde toolboxes Aantal deelnemende scholen aan het project Mantelzorgvriendelijke school van Samana
<i>Operationele doelstelling 4.3</i>	Eind 2026 kunnen meer kinderen en jongeren zich identificeren als jonge mantelzorger.
Acties	Dit vergt nog verdere afstemming met ons werkveld en experts ter zake. Zal in actieplan 2026 uitgewerkt worden.
Indicatoren	Dit zal in actieplan 2026 uitgewerkt worden.
Strategische doelstelling 5: ELZ Leuven zet in op doelgerichte zorg om zo bij te dragen aan de realisatie van geïntegreerde zorg.	
<i>Operationele doelstelling 5.1</i>	Eind 2024 hebben we, via een inspiratietank, uitgeklaard wat we onder doelgerichte zorg verstaan. We hebben zicht op welke partners in het brede netwerk hier al mee bezig zijn en op welke manier.
Acties	Visietekst uitwerken en vertalen naar de concrete praktijk via: <ul style="list-style-type: none"> • Oprichten inspiratietank • Inspiratiefilmpjes en getuigenissen • Toolbox bestaand materiaal
Indicatoren	Visietekst Aantal deelnemers aan de inspiratietank Aantal bijeenkomsten van de inspiratietank Aantal inspiratiefilmpjes en getuigenissen Aantal raadplegingen van de toolbox
<i>Operationele doelstelling 5.2</i>	Eind 2025 is er meer draagvlak over doelgerichte zorg bij de zorg- en welzijnsprofessionals.
Acties	Rondetafelgesprekken met zorg- en welzijnsprofessionals
Indicatoren	Aantal rondetafelgesprekken Aantal deelnemers per ronde tafelgesprek

<p><i>Operationele doelstelling 5.3</i></p>	<p>Eind 2026 zijn meer zorg- en welzijnsprofessionals aan de slag met de doelgerichte zorg in de praktijk. Ze weten wat doelgerichte zorg is en dat het meerwaarde is om hiermee te werken.</p>
<p>Acties</p>	<p>We gebruiken de methodiek van het multidisciplinair overleg (MDO) en promoten het gebruik van de tool ALIVIA om doelgerichte zorg in de dagdagelijkse praktijk te testen.</p>
<p>Indicatoren</p>	<p>Aantal gefaciliteerde MDO's die gebruikmaken van ALIVIA en daardoor de visie van doelgerichte zorg toepassen</p>